

A TENGERPART

Napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.

Égész szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron szívesen fogad.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Az állami tisztviselők fizetése.

Fiume, július 27.

A koalíciós kormány, ha minden téren sikertelenség vonult is árnyékképpen utána, az állami tisztviselők fizetésrendjének megújításában elég szép sikert ért el. Az állami tisztviselők fizetésrendezési kérdése már évek hosszú sora óta közérdeklődés tárgyát képezte, mert alig akad pálya, amely annyira fontos szerepet játszanék, mint az állami tisztviselők pályája, amely egyetlen szóval kifejezve az állami háztartás nehéz feladatait jelenti.

Dicséretreméltó volt tehát ettől a kormánytól, hogy ha egyebekről nem igen, megfelelő módon gondoskodni iparkodott az állami tisztviselők sorsáról.

A nemzeti ellenállás teljes sorsa ugyszólván az állami tisztviselők kezében volt elhelyezve. A törvényhez való lelkiismeretes ragaszkodásuk képezte azt a bástya-falat, amelyen az abszolutizmus minden galád merénylete meghiusult. Ezeket a nagy szolgálatokat eddigelé csak a nemzet tapsvihara jutalmazta. Ez azonban nem lehetett elég arra, hogy azzal akár az államtisztviselők, akár pedig az államnak többi hazaifias polgárai meglegedhettek volna. Gondoskodnia kellett a kormánynak arról, hogy elismeréssel legyen az iránt a tisztelet iránt, amelynek vállán az egész ország sorsa nyugszik.

Megnyugvásunkra hallottuk a vasutasok fizetésrendezési kérdésének megoldását. A kormány a fiumei drágaságra való tekintettel a fiumei vasutasok részére drágasági pótlékról is gondoskodik. Meltóképp mutatja ez a körülmény azt, hogy a kormány kitűnően van tájékozva a fiumei drágaságról s ezzel tisztában lévén, csak azon csodálkozunk, hogy egyéb intézkedést nem tesz a drágaság elviselhetősére.

Most pedig, amikor így nagyjában gondoskodtak az állami alkalmazottak fizetési viszonyairól, egy mozgalomról értesülünk, ami a fővárosból indul ki s egészen országos jellegűvé változik. Ez a mozgalom arra irányul, hogy az állami tisztviselőket ne havonkint, hanem hetenkint fizessék, hogy a heti fizetés révén meg legyen kimélve attól a kellemetlenségtől, hogy már a hónap második felében adósságokat csináljon, amiből aztán sohasem vergődhetik ki.

A szándék, ami ezt a mozgalmat megkezdte, nagyon szép, csak hogy semmiképpen nem mondható ügyes megoldásnak az állami alkalmazottak eladósodásának csökkentésére.

Az az érvelés, hogy e révén az állami hivatalnokok minden héten készpénzhez jutva, megeljük a mindennapi pénzsükségletüket a napi fenntartáshoz, nem állja meg a sarat. Már a mindennapi étel-miszer-szükségletnél is csak úgy tudhatnak okosan gazdálkodni, ha azt

nagyobb mennyiségben vásárolhatják be. Ennek pedig a heti fizetési rendszer egyszersmindenkorra az utját szegi.

Az állami alkalmazottak, akik eddig havonkint jutottak a keresményükhöz, ugyszólván használni se tudják a fizetésüket, ha az egyhónapi díjukat négy részre tördelve szerezhetik meg.

Az a mozgalom tehát, amely arra irányul, hogy az állami tisztviselők ne havonkint, hanem hetenkint kapják a fizetésüket, siker esetében több bajt okozhat, mint hasznot. Kívánatos, hogy ez az akció ne terjedjen messze s ne hódítson magának híveket. Keserű gyümölcsöket teremhetne csak, amelyek az állami tisztviselőknek válnának terhükre.

A fiumei állami tisztviselők már nagyon sok üdvös akciónak voltak a megindítói. Hasznos munkát mivelnének, ha ezt az akciókat akasztanák meg hódító utjában.

K. N.

A cigányok ellen.

— Budapesti tudósítónktól. —

Budapest, jul. 27.

Egy irtózatot bünyű, a dånosi rablógyilkosság újra ráirányította a figyelmet a kóbor cigányok ügyére. Mindenki előtt nyilvánvaló, hogy nem rendőri, nem pusztai törvényszéki ügy ez. Hanem olyan dolog, amely fontos szociális jelentőségű intézkedéseket igényel.

A cigányok kocsin járnak, nomád életet élnek, ott, ahol állomást tartanak, lopnak, a bűnök egész sorát követik el. De bonyolult ügyüknek nem megoldása az a viszonyok kényszerítő hatása alatt egyébként indokolt cselekedet, hogy a csendőrök üldöznek, vasra vernek kritika és megkülönböztetés nélkül minden kóbor cigányt abban a feltevésben, hogy a bűnösök közöttük lehetnek. Ez nem jogbiztonság, nem is igazság. Mert tekintettel kell lenni minden körülmények között arra, hogy ha cigányokról is, de semmiesetre sem állatokról van szó.

A csendőrök tudvalevőleg minden bünyű nélkül is szemmel tartanak minden cigánykaravánt. A vizsgálat kezdetén tehát ez előttünk levő konkrét esetben annak kellett volna történnie, hogy a csendőrség az első pillanattól már beszámol róla, hol melyik cigánykaraván járt és a bünyűvel melyik gyanúsítható. Természetesen nem lett volna szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy esetleg mások követték el a rablógyilkosságot. Nagyon könnyen lehetséges, hogy egyéb, de már fejezetes emberek követték el, amint ezt számtalan példa igazolja.

Érthető, hogy a csendőrség ilyen eset után kapva kap az alkalmon, hogy a gyűlölt nomádokat kipusztítsa. Ez azonban nem tar-

tozik közvetlenül a bünyűghöz. Ez külön közigazgatási feladat. Rég elmúlt már az az idő, amikor a nemes vármegyén a pandurok kezeügyébe került minden kanászbojtárra huszonötöt vágattak rá azon a címen, hogy rászolgált valami címen a deresre. A cigányokkal szemben is ezt az eljárást követik ebben a pillanatban.

De a kérdésnek nem ez a megoldása.

A statisztika szerint negyvenezer cigány kóborol Magyarországon. A közvélemény sürgetve követeli, hogy negyvenezer mozgó tolvaj, bűnös ember ellen megtegye preventív intézkedéseit az államhatalom.

Tudjuk, hogy megvan a jó szándék. Sőt arról is van már hír, hogy a belügyminisztérium tökéletesen készen van a cigányokat megrendszabályozó tervével.

A terv figyelembe veszi a kérdés egész szociális jelentőségét. Nagyon helyesen, nemcsak a bünyűgyi vonatkozásokkal törődik. Hanem ügyel arra is, hogy nagyon sok ezek közül a nomádok közül, ha fiatal korában kerül kellő figyelem, kellő neveltetés és jó példa hatása alá, hasznos, derék polgára lehet a hazának.

A mikor a rémület hatása alatt sürgős és irgalmatlan intézkedéseket követel a közvélemény, erről a szemponttól nem szabad megfeledkeznie. A belügyminisztériumban nem fognak megfeledkezni róla, lehet hinni tehát, hogy a magyar társadalomnak ezt a szomorú nevezetességű baját, annyi rettenetes figyelmeztetés után, mégis csak meg fogják gyógyítani.

A Villa Giuseppe és a lakáshiány.

A fiumei lakáskérdés.

A lakáskérdés is azok közül való, amelyek Fiumében örökösen felszinen vannak, de megoldást talán sohasem nyernek. A családok emberek panaszkodnak, lótnak-fútnak lakáskeresés dolgában. De biz' bajos Fiumében üres lakást találni, mert ilyen soha nincsen. Alig, hogy valamelyik család elköltözik Fiuméből, vagy szerencsésebb helyre jut, akad számtalan jelentkező.

Keves város van a kontinensen, ahol annyira érezhető a lakáshiány, mint Fiumében. Másutt az ilyen bajokon siet segíteni a város, vagy egy csoport tőkepenzes. Fiumében eddig a város ugyancsak keveset törődött azzal, hogy a polgároknak van-e lakásuk, vagy sem. A tőkepenzesek pedig a bankokban kamatoztatják alacsony kamatláb mellett a pénzüket, a helyett, hogy telekvásárlással, házépítéssel foglalkoznának. Másutt megtörténik, hogy építkezésekre belebuknak az emberek. Fiumében még mielőtt felépülne egy ház, máris le van foglalva minden lakás.

A város fejlődését egyrészt az építkezések mutatják. Ha erről az oldalról mernők Fiume fejlődését, bizony ilyenről nem lehetne szó. Pedig Fiume fejlődik. Egyre-másra alakulnak új vállalatok, épülnek új gyárak. A lakosság egyre szaporodik új letelepülőkkel, a házipolitikával pedig sehogysem vagyunk.

Mikor a lakáshiány miatt panaszkodni szoktunk, azt a feleletet kapjuk, hogy Fiumében nincs telek, nem lehet építkezni.

Ez pedig nem áll. Fiumében vannak olyan telkek, ahol egész új városrészeket lehetne építeni. Nem akarunk most fix tervekkel előállni. Az építési vállalkozók tudják, mennyi kiaknázatlan terület van még Fiumében, amelyek nagyjából közel fekszenek a város centrumához és könnyű szerrel megközelíthetők. Így például Braida kiépítésével több száz lakáshoz jutna Fiume lakossága. A Deák-szálló mögött is óriási telek van, most pedig arról van szó, hogy a Villa Giuseppet is megvásárolhatja a város bérpaloták építésére. Ez azonban a rendelkezésre álló területek legkisebb része.

Az óvárost kell lebontani és helyébe modern palotákat építeni. A gondolat cseppet sem merész. Más modern városban rég siettek volna elpusztítani az ilyen szennyfészket és a közegészségügyet veszélyeztető városrészeket.

Az óváros nagy területet foglal magában. A házak legnagyobb része pedig — úgy tudjuk — a városi takarékpénztár kezében van. Mi sem könnyebb tehát, mint az új városrész alapítására külön részvénytársaságot letesíteni. Erre már akadnának tőkepenzesek, mert eddig azért zárkóztak el az ilyen vállalkozásoktól, mert fáradtsággal, vesződséggel járnak. De ha külön társaság gondoskodik az építkezésekről, házak kezeléséről és a lakások bérbeadásáról, akkor a tőkepenzesek szívesen bele mennek a részesedésbe, annál is inkább, mivel ott egyéb dolog nem akad, mint hogy évről-évre főlésznek a busás osztalékok.

A Villa Giuseppe telkének megvételével a város nem fogja megoldani a fiumei lakáskérdést. József főherceg telkét az államnak kell megvásárolnia, hogy rajta kulturpalota épüljön, mert ez is ráfér a fiumei kulturális viszonyok tatarozására.

A lakáskérdéssel régóta foglalkoznak a fiumei szakemberek. Talán azért is marad olyan sokáig megoldatlan kérdésnek. A megoldáshoz sürgősen hozzá kell látni, mert ez a kérdés hátráltatja Fiume fejlődését és kárára van a fiumei lakosság szaporodásának.

A „Novi List” rágalmai.

A megtámadott fiumei postahivatal.

Fiume, július 27.

Supilo Ferencz helyben megjelenő lapjában, a „Novi List”-ben ma egy kis feltűnő közlemény jelent meg, amely ha megfélemlene a valóságnak, súlyos következményeket vonna maga után. A „Novi List” említett közleményében azt állítja, hogy egy magyar postatisztviselő a horvátok iránt táplált gyűlöletében összegyűrt és a földhöz vágott egy Bécsből érkezett, helybe szóló piros-fehér-kék sávos horvát nemzetiszínű nyomtatott levélborítékot. A borítékot egy horvát érzelmi ur fölvette a földről és elvitte a „Novi List” szerkesztőségébe, ahol melegiben megirták a dolgot.

Utána jártunk az ügynek s azt az értesülést szereztük, hogy a „Novi List” közleménye szemenszedett ragalom.

A postahivatal részéről megejtett szigorú vizsgálat után kiderült, hogy az itteni „Unio” vegyi termékek gyára Bécsből egy francia cégétől valami másoló papírmintát kapott kék-fehér-piros francia színű borítékban. Ennek a fiumei cégnek a szolgálja maga dobta el az utcán az alítottágos „horvát” nemzeti színű borítékot. Hogy miért, arról ő feleljen.

Az igen tisztelt „Novi List”-nek, amelynek most már „Riecki Novi List” a becsületes neve, két héten belül immár másodszer telik kedve a postahivatalnak horvátsérelmes ügyet imputálni. Az első otromba támadásra nem is reagált a postafőnökség. Ezuttal azonban, mint értesülünk, megindította a „Novi List” ellen rágalmazást a bűnvádi eljárást.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A zágrábi kamara nem bojkottál.

Budapest, jul. 27. Kossuth Ferencz kereskedelmügyi miniszter táviratban felszólította a zágrábi kereskedelmi és iparkamarát, nyilatkozzék: igaz-e, hogy ülésén kimondotta a magyar kereskedelem és ipar ellen irányuló bojkottot. A távirati válasz szerint szó sem volt a kamara ülésén a bojkottról.

Szélhámos színész.

Marosludas, jul. 27. Ma letartóztatták Salgó Béla volt színészt, akiről kiderült, hogy nemi bűncselekményeket követett el. A múlt évben Csérvénka községben megismerkedett Schneider Kornél dr. ottani orvos családjával, kikkel bizalmas barátságot kötött. Röviddel ezután megszöktette Amerikába az orvos feleségét és leányát. A csérvénkai orvos időközben meghalt, ugyiszintén felesége is Amerikában, mire Salgó Béla a leánnyal Budapestre jött és körülbelül százszáz koronára örökséget vett föl mint a leány gyámja és férje. Később kiderült, hogy Salgónak már volt felesége s az örökséget csalás és okirathamisítás segítségével szerezte meg. A rendőrség erre széleskörű nyomozást indított úgy Magyarországon mint Amerikában s most, hogy értesült, hogy Salgó egy színésznével Marosludason él, letartóztatta.

A dánosi rablógyilkosok Budapesten.

Budapest, július 27. A dánosi rablógyilkos cigányokat ma hozták Budapestre s a törvényszék fogházában helyezték el őket.

Megölte az apját.

Nagylak, jul. 27. A rendőrség letartóztatta Koczora Sándor jómódu földbirtokost, akiről kiderült, hogy négy évvel ezelőtt meggyilkolta az apját, Koczora Györgyöt, hogy előbb jusson az örökséghez. A rendőrséget egy titkos följelentés vezette a szenzációs bűntény kiderítéséhez.

Örült az orfeumban.

Nagyvárad, július 27. A Zöldfa-orfeumban Leincz Lajos gazdag kereskedő teljesen meztelenül jelent meg. Az orfeumban a különös megjelenés nagy botrányt támasztott. A rendőrségen kiderült, hogy a kereskedő megőrült. Azt

beszélte, hogy a dánosi rablógyilkosok kirabolták s azok elől menekült az orfeumba. A tébolydába szállították.

Borzalmas osaládi tragédia.

Székesfejérvár, jul. 27. Molnár István gazdatiszt meggyilkolt egy Granzberger Katalin nevű tizenhárom éves leányt, ezután anyját, aki áldott állapotban volt, halálisan megsebesítette. A szerencsétlen aszony egy fiugyermeknek adott életet. Molnár ezután elmenekült és lakásán agyonszurta magát.

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart”. Fiume egyetlen magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként reggel hat órakor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A fiumei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják házhoz hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve felvesz

„A Tengerpart” kiadóhivatala
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

— Hajórajunk Fiumében. Gvarkoriatozó nyári hajórajunk, mint már jelentettük, e hó 29-én délután kikötőnkbe érkezik. A hajóraj, amely het hadihajóból és tizenhét torpedóhajóból áll, öt napig marad Fiumében. A szokásos ünnepes fogadtatások ezuttal elmaradnak, minthogy egy a kormányzó, mint a helyettese távol van Fiumétől.

— A városi színház igazgatósága.

Ma délelőtt 11 órakor folyt le a városhaza kis tanácstermében a színház páholy- és földszinti berlióinek igazgatókat választó ülése. A színház igazgatóságába beválasztották: apaholyberliók részéről Ferouscheg Lajost, a földszinti berliók részéről pedig Gerbasz Lajost.

— Garibaldi emléke.

A nagy olasz szabadsághős emlékét ünneplik az egész világon. Nemcsak Olaszországban él az emléke; minden szabadságszerető nép hódol neki most, születésének századik évfordulóján. Franciaország szobrot is emel a hős hódítónak, aki megszerezte az olasz nemzetnek az egységes Olaszországot. Fiume olasz ajku polgársága is kiveszi részét a Garibaldi-ünnepségekből. Imár a második emlékünnepet rendez a Feni-cze-szinkörben. A hoinapi ünnepségen Romualdi József római ügyvéd tart emlékbeszédet Garibaldiról. Az ünnepségen bizonyosan nem fog hiányozni a fiumei magyarság sem, mert hiszen Garibaldi a szabadság bajnoka volt, akinek seregében ott küzdött és ontotta vérért egész sereg magyar vitéz, akik már nem tehettek semmit a magyar szabadság szent ügyéért s beállottak Garibaldi vitéz katonái közé és ott szereztek dicsőséget a magyar névnek s a magyar vitézségnek.

— Hajóóriások Fiumében. Mint értesülünk, december és január havában a Cur-nard hajóstársaság két hajóóriása keresi fel

kikötőnk. A «Caronia», amely már két ízben járt Fiumében, december 11-én érkezik ide és négy napig marad kikötőnkben, a «Carmania» turbinás hajó pedig január 26-án érkezik és két nappal később kivándorlókkal Newyorkba indul.

A montenegrói állapotok. Cettin-jéből írják nekünk, hogy nemrég «A montenegrói ifjuság» aláírásu proklamációk osztottak szét Belgrádban, amely a montenegróiakat fölkelésre szólította föl. E proklamációkat titokban bevitték a drobujaki kerületbe. A proklamációk terjesztőjének kikutatására kiküldött rendőrt megtámadta kétszáz paraszt, akiket Tomics képviselő és lelkesítő igatott. A parasztok megakadályozták a rendőrt a vizsgálat folytatásában. A rend helyreállítására katonaságot küldtek ki, amely azonban megtámadta az engedelmisséget. A katonai bíróság a főczinkosokat több évi fogságra ítélte. A katonákat is megbüntették.

Razzia a Deltán és Szusákon. A szusági rendőrség tegnap razziát tartott a Deltán és Szusákon s ez alkalommal ötvenhat közveszélyes embert tartóztatott le, akiknek legnagyobb része abból él, hogy időről-időre megdezsmaalja a deltai fakereskedők raktárait.

A kedélyes szökevény rabok. Jelenítettük annak idején, hogy Endes Árpád és Lebovits Emil, akik két esztendei fogságra vnitak elítélve, éjnek idején megszöktek a fiumei fogházból. A rendőrség körözlevelet adott ki, eddig azonban nem sikerült nyomukra akadni. Tegnapelőtt azután a szökevények maguk adtak jelt szökésükről. Budapestről postán csomagban visszaküldték a ruhájukat. Lebovits levelet írt a csomagjához, amely így szól: «Biztos rév telé evezünk, hol nem érnek el bennünket. A ruhát köszönettel visszaszármasztatjuk s egyben üdvözlötünket küldjük a bíró uraknak».

Kereket oldott. A rendőrség letartóztatta Nagy Sándor tolnai illetőségű 27 éves munkást, aki Gionani Ferenc kerékpárjára felült s a Remai-utcából elkarikázott. A kerékpártolvajt az Adamich-téren egy rendőr segítségével elfogták s a rendőrségre kísérték. Holnap átszállítják az ügyészség fogházába.

A magyar kivándorlás június havában. Az Egyesült Államok bevándorlási hatóságának most közzétett hivatalos statisztikai kimutatása szerint június hónapban 122,882 bevándorló érkezett az Egyesült Államokba. Ebből Magyarországra 15,860 kivándorló esik, akik közül 11,014 férfi és 4846 nő volt. Magyarának vallotta magát 4475 és pedig 3082 férfi és 1383 nő, tónak 3751 (2441 férfi és 1310 nő), a többi magyarországi bevándorló jórészt a románokból és horvátokból került ki. A magyarországi bevándorlók 518,790 korona, az összes bevándorlók 9,484,180 korona keszpenzt hoztak magukkal. — Az Egyesült-Államok kormánya ugyancsak most tette közzé a június 30-dikán végződött fiskális évrnek a bevándorlásra vonatkozó adatait is, melyekből megtudjuk, hogy az elmu 1906—1907-ik fiskális évben 1,004,756 bevándorló érkezett az Egyesült-Államokba. Ha a bevándorlási statisztika adatait az előző esztendő statisztikai adataival összehasonlítjuk: akkor azt látjuk, hogy az elmu fiskális évben 124,213 bevándorlóval több érkezett az Egyesült-Államokba, mint az 1905—1906. fiskális évben. Az elmu esztendő 1,004,806 bevándorlója között 722,730 férfi és 282,076 nő volt. Az összes bevándorló 96,061,430 korona keszpenzt hoztak magukkal. A bevándorlási statisztika elén Olaszország áll 267,073 bevándorlóval, utána Oroszország következik 192,736,

majd Magyarország 167,413 bevándorlóval. Ha a magyarországi bevándorlás statisztikai adatait vizsgáljuk, azt látjuk, hogy az elmu esztendőben 39,106 emberrel több bevándorló érkezett Magyarországból, mint az előző esztendőben. A 167,413 magyarországi bevándorló között 123,075 férfi és 44,338 nő volt. Magyarának vallotta magát 58,011, tónak 38,279. A többi magyarországi bevándorló a románokból és horvátokból került ki. Korra nézve: az összes bevándorlók között 14 évnél fiatalabb volt 104,255 bevándorló, 14—44 éves koru volt 866,558, 45 éven fölül 33,943. Kizártak 6752 embert. És pedig 4062 embert szegénység, 167-et elmebaj, 24-et hülyeség és 1456 embert fertőző betegség miatt.

Kirándulások.

Kirándulások a tengeren. A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság vasárnap, e hó 28-án a következő tengeri kirándulásokat rendezi:

Ikába és Lovranába a «Sava» gőzessel. d. u. 3 órakor, érintve odmenet Voloszkát és Abbaziát. Visszajövet Lovranából 6 óra 15 perczkor és Ikából 6 óra 30 perczkor. Menetár oda és vissza személyenkint 80 fillér.

Abbaziába a «Stefánia» és «Lovranas» hajókkal. felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és deli 12 órakor, valamint delután 2, 2.30, 3, 4, 4.30, 5, 6, 6.30, 7 és 8.30 órakor. — Az utolsó hajó Abbaziából este 8 órakor indul. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenkint.

Abbaziába a «Sokol» gőzessel. Indulás Fiuméből d. e. 1/2 órakor (Voloscat is érintve), továbbá d. e. 1/2 órakor, d. u. 1/2, 1/4 és 1/2 órakor (érintve Voloscat is). Indulás Abbaziából Fiuméba d. e. 1/2 órakor, továbbá deléltől 1/2 órakor (érintve Voloscat), d. u. fél 3, fél 5 és fél 7 órakor. Menetár oda vagy vissza személyenkint 20 fillér. E hajóra a menetjegyeket csak a hajón adják ki.

Portoreba és Buccariba az «Abbasia» gőzessel. delután 2.30 órakor, érintve menet, esetleg jövet is Urinj. Visszajövet Buccariból este 7 órakor. Menetár oda és vissza személyenkint 80 fillér.

Czirkveniczába a «Tatra» gőzessel. d. u. 3 órakor. Indulás Czirkveniczából 7.30 órakor. Menetár oda és vissza 1.20 korona személyenkint.

Kirándulóvonatok Fiume és Delnicze között. A nyár beálltával ismét megindultak a nyaranta Fiuméből Delniczébe és vissza közlekedő vasárnapi különvonatok. Indulás Fiuméből minden vasárnap delután 2 óra 5 perczkor érkezés Delniczébe delután 4 óra 58 perczkor. Visszautazás Delniczéből este 7 óra 35 perczkor, érkezés Fiuméba 10 óra 30 perczkor.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a «Globus» hírlap-elárusító üzletben, Vinc. de Domini-utca. — A m. kir. dohánynagyfőzsdében. Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőr-üzletében, Deák-Corso. — Devescovich Gior. trafikban, Riva Szápary. — Barbis Gior. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban («Unio»-nyomda, Riva Szápary, Adria-palota.)

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő
Kiadótulajdonos:
«Unio» könyvnyomdai műintézet.

Garçonlakás

fürdőszobával szeptember 15-ére kerestetik. Saját butorzatom van. Ajánlatok «Évi lakó» jelíggel a kiadóhivatalhoz kéretnek.

CIGALE tengeri fürdő
LUSSINPICCOLO mellett.
PROSPEKTUS KIVÁNATRA.

Fiumében

vagy a környékén lakó (esetleg üdülő) fess úrnővel levelezne ismeretség céljából javakorubeli uriember.

Szíves ajánlatok «Dalmácia» nevén e lap kiadóhivatalában kéretnek.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2% netto kamatot

térít meg mátol kezdve feleinek.
A járadékadót a bank önmaga viseli.

MIRAMAR
Nagyszálló Czirkvenicán

Nyári és téli üdülőhely
és tengeri fürdő.

A szálloda közvetlenül a tengerparton, a fürdő közelében fekszik.

- Modern berendezés.
- Kávéház és étteremmel.
- Lift — villanyvilágítás
- Olvasó terem.
- Hidegvízgyógyintézet
- Meleg házi fürdők.

Figyelmes kiszolgálás
Mérsékelt árak

Használt és új Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

Reggelizés előtt fél pohár Igmándi keserűvíz az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Schmidthauer-fele radio-activ Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá **elkövéredés, szívelhajasodás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdeganat, cukorbetegség, aranyér, eszű- és köszvénynél, vérbőségnel s egyéb belszervezeti bajokban.** — Főszetküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznel Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszerár és fűszerüzletben, **Fiumében Heim F.-nél,** kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvizekkel.

Pečine fürdő és vendéglő Susák.

A legjobb és legkellemesebb üdülő és kiránduló hely.

Nyáron hűs, tiszta és pormentes levegő és a tengeri fürdőhöz 120 kabin. Hideg és meleg étkek. Hazai és külföldi borok, valamint a híres Budwesi sör. Gyalog 15, társaskocsival 10 perc alatt elérhető. A társaskocsi minden félórán indul az Adamich-térről.

Nyáron katonazenekar és egyéb hangversenyek.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Funke Lajos,
vendéglős.

**„OLIMPO“
CINEMATOGRAF**

Via Germania 11. sz. Braida.

Naponta előadások d. u. 4 órától kezdve.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától 1-ig és d. u. 4-től 10-ig.

Rendkívül érdekes képek.

Kiváló Ujdonságok

Kétszer hetenkint váltakozó műsor.

Belépti díj:

I. hely 40 fill. II. hely 20 fill.
Katonák és tíz éven aluli gyermekek a felét fizetik.

„Progresso“

Cinematograf (Mozgófényképek)
ANDRÁSSY UTCZA 1. SZ.

Kétszer hetenkint
új műsor

Hétköznapokon d. u. 5—10-ig.

Vasárnapokon d. e. 10—1-ig és

d. u. 1/2—11-ig.

Állandó előadások.

Cantrida WEISS M.

fürdő és vendéglő.

Mezőnyit május 21-én.

Bérletjegyek, melyekbe a villamos és az omnibusz használata bele van értve, valamint egyes használatra érvényes jegyek kaphatók úgy a villamos kocsik kalauzainál, mint a fürdő pénztáránál.

Omnibusz csatlakozás minden villamos kocsihoz.

Tisztelettel

Mittel Alajos

fürdőtulajdonos és vendéglős.

Corso 11. sz. FIUME Corso 11. sz.
a várostorony átellenében.

Ujjonnan érkeztek:

kész és mértékre szabott női toilettek vászonból.

Gyönyörű

blúz-ujdonságok

battiszt-, pongis-, vászon- és zefirekben.

Fürdő-öltözékek

hölgyek részére (új reformszabás);
urak részére darabonként 2 koronától feljebb.

Fürdő-kalapok és fürdő cipők.

Frottir-köpenyek és frottir kendők.

**Szoba és czimerfestő
vállalat.**

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Via del Pino 9. szám alatt czimer-, szobafestő és mázoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és díszletfestést, mázolás a legegyszerűbb kivitelől a leggazdagabbig.

Fa-, bádóg-, vászon- és üveg-czimetáblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mely tisztelettel

Kurz Frigyes és tsa

Via del Pino 9. szám.

**Első és legjobb hírnevű óraüzlet
Nattich Henrik**

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyátmányok.

Rákóczi vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.
Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.
Kényelmes hely társas-kuglizók részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel

Gulyás László, vendéglős.

Elsőrangú divatszabászat

Himmel Ferdinánd Fiume

Via Adria 1. sz. Zmaies-ház.

Készít:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat.

Mérsékelt árak. Kifogástalan szabás.

Dr. PACHANY A.

FOGORVOS FIUMEBAN

működik minden hétfőn, szerdán és csütörtökön d. u. 3—6

„Villa Felice“ Abbaziában.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv. társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fényműgyártó
táblaoszkákban.

A vegyi tisztaságot a gyár kezkesedik

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

— a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toailettezikkek és szépitőszerek, stb. stb.

Csizmás Demeter

fiumei első magyar fodrász

VIA ADAMICH 2., az Európa szállodával szemben

készít mindennemű hajmunkát jutányos áron, úgy mint parókat, hajfonatot és mindenféle hajdiszt.

Bel- és külföldi illatszerek, a legjobb hajhullás és korpaképződés elleni szerek kaphatók.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jégyár: Canale utoza, Steinmann-ház. — Telefon szám 226

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a községi takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deak.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

ABBAZIAI UTMUTATÓ.

(Lakások, penziók és beszerzési torrások.)

Lokey kávéház

ABBAZIA.
Reichsstrasse, a kurpark átellenében.
Magyarok kedvencz találkozó helye.
Figyelmes kiszolgálás.

Pensio Vier Jahreszeiten

ABBAZIA.
Előkelő és kellemes otthon, pazar kényelemmel berendezve, nagy árnyas kerttel. Fürdők a házban.
Kitünő konyha. * * * * *
* * * * * Mérsékelt árak.
Telefon.

Szálloda és pensio Ertl

Abbazia.
Reichsstrasse. A kurpark mellett.
Tulajdonos: Trotter Viktor.
A magyarok legkedvenczebb lakhelye.
Kitünő és elismert konyha.
Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Szobák 2 koronától feljebb.

Villa Adél
ABBAZIA (Südstrand).
Gyönyörű patolaszerű villa.
A szobákból tengeri kilátás.
Uj építkezés.

Magyarok itt találkozunk!

Kovács J. magyar vendéglője
ABBAZIA
a Bellevue és Auge Gottes között.
Hideg és meleg étkek.
Frissen csapott sör.
Ménsékelt árak.

„Auge Gottes“

Abbaziai magyar vendéglő
Kitünő magyar konyha gyönyörű kerthelyiséggel.
Tiszta italok. Előzékeny kiszolgálás.
Olcsó árak.
Magyarok találkozó helye

A magyarok legkedveltebb penziója és étterme a

SLATINA
étterem és pensio
ABBAZIÁBAN
szemben a Slatina fürdővel.
Gyönyörű árnyas kert. — Kitünő konyha
Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

Friedrichshof

szálloda és pensio
Villa Heim - ABBAZIA.
Gyönyörű árnyas kert és bekerített saját tengeri fürdővel.
Modern berendezés. — Egész éven át nyitva.
Tulajdonos: HEIM F.
a fűmés Deak szállónak 20 év óta tulajdonosa.

PENSIO STEINACKER

ABBAZIA
A WANDLBAHN KÖZELÉBEN.
Kitünő KOSER konyha.
Elegans balkonos szobák gyönyörű tengeri kilátással.
Családok részére nagy kedvezmény.
Ménsékelt árak. Figyelmes kiszolgálás.

Hotel Pension Hercules

ABBAZIA.
Modern kényelemmel berendezett ház a molóval szemben. — Híres konyha. — Családok részére mélyen leszállított árak.
E lapra hivatkozók kedvezményben részesülnek.
Tulajdonos: Wilsch Albert.

LEDERER

penzió és szálloda
Abbaziában.

Magyarok kedvencz otthona 85 szobával.

A kurpark közvetlen közelében. Lift. Központi légfűtés. Vízvezeték. Villanyvilágítás. Tengeri és édesvíz fürdők a házban. Árnyas kert.

Tengeri kilátás. Saját házi automobilom a lakók rendelkezésére áll. Telefon. Figyelmes és pontos kiszolgálás.
Jutányos árak.

Szálloda és Penzió LACKNER

ABBAZIA, Reichsstrasse.
Gyönyörű tengeri kilátás majdnem minden szobából.
Magyarok kedvencz lakhelye.
Olcsó árak.
Előzékeny és pontos kiszolgálás.
Fürdő a házban.
Villanyvilágítás.

Villa Dražica

Abbazia.
Szép fekvés, kilátással a tengerre.
Kényelmesen berendezett szobák
mérsékelt árakon.

„Antoniusshof“

ABBAZIA, Reichsstrasse.
(közvetlen a kurpark mellett).
Kellemes otthon családok és magánosok részére.
Modern butorzatú, szép barátságos szobák.
Villanyvilágítás. * Mérsékelt árak.

Elsőrangú fényképészeti műterem JELUSICH

FIUME - ABBAZIA
(Corso) (Angiolina fordó).
Felvételek egész napon át művészies kivitelben készülnek.

„PORKERT“

fényképészeti műterme
ABBAZIÁBAN, a Slatina-fürdő mellett.
Kitünő felvételek a nap bármely szakában.

FRUWIRTH & COMP.

Fényképészeti cikkek áruháza
WIEN, VI., Gumpendorferstrasse 9-11.

A legmodernebb fényképészeti cikkek dús választéka minden árban. — Alkalmi vételek. Nagytitok.

Tivoli Szálloda és Pensio

lőci-ben, Abbaziától 10 percznyire
Gyönyörű, kiránduló hely uzsonákra.
Naponta friss halak, magyar gulyás és sült liba.
Ugyanott szobák is kaphatók gyönyörű tengeri kilátással.
Jutányos árak.
Tulajdonos: Barth G. E.

Pension Jeanette

LOVRANA.
Elsőrangú ház a moló közvetlen közelében, nagy árnyas kerttel, mely a tengerpartig terjed.
Balkonos szobák tengeri kilátással.
Saját tengeri fürdő. Mérsékelt árak. Kitünő konyha.
Magyar tulajdonos: Ódor Kálmán.

Mignon Pensio

Volosca (a moló mellett).
A legszebb és legkényelmesebb otthon Voloscában.
Figyelmes kiszolgálás.
Ménsékelt árak.

LOVRANA KÖNIGSVILLA

(Abbazia mellett)
elsőrangú szálloda, kávéház és étterem
Elegans szobák, gyönyörű tengeri kilátással.
Kitünő konyha.
Magyarok kedvencz lakhelye.
Tulajdonos: HERMANN TERÉZ.

Bristol szálló

Abbazia.
Nagy kávéház és étterem.
Elsőrangú ház, pazar fényűzéssel berendezve. Minden balkonos szobából gyönyörű tengeri kilátás. Figyelmes kiszolgálás. Pensio családok és magánosoknak mérsékelt árak mellett.
Moderna kényelem. — Mérsékelt árak.

Grand Hotel Zehentner

elsőrangú szálló és pensio
ABBAZIA
szemben a molóval.
52 szoba. Tengeri és édesvíz fürdők a házban. Villamos világítás.
Csukrássza. Klubhelyiség.

VELENCZE
Hotel Moderne Manin
TULAJDONOS ZACCHEO A. és TÁRSA.

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett szobákkal, lifttel, fürdővel és remek étteremmel.

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű sörének kimérése.

A Velenczét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Déli és esti hangversenyek.

○○○○○ **LIDO-VELENCZE** ○○○○○

Elsőrendű tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely.

„Hungaria-Palace“ szálló

120 szobával és remek szalónokkal.

Külön e célra a higiénia legújabb követelményei szerint épített szálló minden modern kényelemmel.

A szálló nem tartozik semmiféle társasághoz s így módjában van mérsékelt árakat szabni.

Nagy kert és terras, kilátással a főutra.

Tulajdonos: **FABRIZIO L.**

Az egész személyzet magyarul beszél. Magyar konyhafőnök.

Kőbányai Polgári sör.

Velence. Fürdő-Társaság.

Érhajlati hely és tengeri fürdők

ginesitherapiai intézettel.
Tengerparti tartózkodás, melyet a leghíresebb orvosok ajánlanak.
12 percznyire Velenczétől.

Etablissement des Bains

restaurant, szalon és terras a tengerparton, társasági és sátrakkal.

Hôtel des Bains

a tengerparton, társasági és sátrakkal.

Hôtel Lido S. M. Elisabetta.

Családi szálló Velence lagúnáinak és szigeteinek panorámájával.

Távirati cím: Lido-Bäder, Venedig

VELENCZE
CAVALLETTO

Szálloda és Étterem

a Márkustér közvetlen közelében
TELJESEN UJJÁLAKITVA.

Szobák 2 1/2 lírától, teljes penzió 9 lírától feljebb.

Kitűnő konyha, tiszta italok.
Társaskocsi és megbízott az állomásnál.

Villanyvilágítás!

Gőzfűtés! — Fürdők!

Tulajdonosok:

Serantoni és Fratelli Scattola.

Crnkovič

szálloda, pensio és kávéház

CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a molótól 2 percznyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvosi kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok, valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas és kellemes hely.

Olcsó árak. — Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: Crnkovič József.

Bristol Pensió

Riviera Pensió

LOVRANA.

Gyönyörű fekvésű épületek, szép kertekkel. Szobák tengeri kilátással. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. — Minden szükséges kényelem. —

PROSPEKTUS

KOVÁCS-BRUN K. EMIL

Rudovits penziója

A fürdő központján, a Curparkkal szemben.

Déli fekvés. Lift. Fürdők a házban.

Minden szükséges kényelem!

TELEFON 23 SZÁM.

LEOPOLD GYULA

Requiny-féle
RÓMAI VÉR-TISZTÍTÓ-SZÖRP
páratlan szer minden bőrbajnál, bujakórnál. Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.
Nagy üveg 3 kor. 3 üveget 9 kor. utánvétellel küld:
REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII., Küli-ö Kerepesi út 24.
A híres **RÁKÓCZI GYOMORKESERŐ** egyedül készítője.
Érdekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI
LENVÁSZON
DAMÁST.
árak csak akkor valódiak.
VALÓDI SZEPESSEGI VÉD. JEGY ECHT ZIPSER
ha ezen védjeggyel vannak ellátva

VÉRSEGENYSÉG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Hendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 3 20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kalvin-ter.

TUDÓBAJOSOKNAK
és mindenkié, aki köhög, rákot, gértan szolgálatot tesz a
Halápi-féle hársfamezszörp
Mintaüveget 8 koronáért küld
APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, JÓZSEF KÖRUT 64.

PLATSCHEK VILMOS
elfismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruhaza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körut).

A világot bámulatba ejti a
Hammond
írógép.
Kizárólagos elárvasítók:
FARAGÓ TESTVÉREK
Budapest, V., Arany János-u. 8.
Kérjen mindenki prospektust!

Szeplő, májfelt, pattanás, miteszer, ráncok eltűnnek az arczról a valódi angol
BALASSA FÉLE UGORKATEL
szépségápoló készítményrel való bekenés által.
Egy üveg ára 2 korona.
Hosszú ügorkasappon 1 K. puder 1-20 K.
Főzetéki-dei hely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész Bpest, Andrássy-ut 47.

Melyik vendégloben étkezik Budapesten?
SCHULLER FERENCZ
ujjonnan berendezett elsőrangú éttermeiben
Budapest, VI., Andrássy-ut 39.
mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van.

KATZER-féle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb 1/4 millió részvényűre.
Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.
Katzert szörmeárál az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE
NAGY VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS KAROLY és TÁRSA
BUDAPEST KOSSUTH L. U. 13

BABYMIRA-CRÉM
legjobb szer kitérésnek, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipállott bőr gyógyítására.
Egyedül készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
5 doboz ára bérn. 8 K 20 f., 10 doboz 8 K 50 f.

Pacific
TOJÁS KÉSZÍTMÉNY
tojásárgája helyett használható a sós és fűzőnél.
NAGY MEGTAKARÍTÁS.
Kapható minden főzerőzetben és étergőzetben. Készíti:
STROBENTZ TESTVÉREK R. T.
vegyszerüz gyára. BUDAPEST.

„Zsorna”-féle
NEPELEJTS védjeggyű férfi-nyakkendő,
kitűnő magyar ipari
PÁRIS SZÁLLODA
Szálloda: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körut 25. sz.
100 szoba 2-20 K-tól feljebb. Kiszolgálás és villanyvilágításal együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

A BREZDAI MOTORGYÁR
részvénytársaság
benzin-, gáz-, szivógáz-motorok és benzín-lokomobiljai szaktörökben elismert legjobbak az összes gyártmányok között.
Vezető-lapvezető: **GELLÉRT IGNÁC és Tsa**
Budapest, VI., Török-körut 41.
Prospektus ingyen.

